

Türk Milletinin Tarih Akışı İle Günümüz Değerlendirmesi 1 Bölüm

– Şahan · 23 Mart 2015

Tarihçelerden çok önceki dönemlerde kuzeyden verimli Çin'e doğru olan yolculukları Hyung-nu denilen kavmi kendilerine yüzlerce yıl vatan olacak Orta Asya sahasına doğru sürüklemektedir. Bu sürükleyiş sadece bir kalabalığın sürüklenişi değil bütün bir dünyanın sürüklenişinin başlangıcı denilebilir. Bu kalabalık Hyung-nu kavmi tam bir bütünlük içinde hareket etmemekte, bölünerek çeşitli kabileler haline almaktadır. Geyiklere binen savaşçı bir kuzey topluluğunun önünden kaçan bu kitle yerleşik halde bulunan o coğrafyadaki birçok unsuru etkilemiş hatta yetmemiş kendinden kopan dallar Karadeniz'in kuzeyinden diğer bir kıta olan Avrupa'yı da derinden etkilemiş ve günümüz haline getirecek değişimleri tetiklemiştir.

Tarihçelerde yazılan vakaları, kişileri, hanedanları, ülkeleri, savaşları vb.. tek tek anlatmak büyük bir araştırma ve tarih konusu olduğunda daha çok kendi fikri mülahazalarımı ele alarak millet olgusu halinde olmayan bir kalabalık kabile topluluğunun en yüksek medeniyetlerle olan ilişkilerinden nasıl kendine münhasır bir başka medeniyeti oluşturduğunu konuşmamın konusu olarak seçtim.

Yukarıda anlattığım üzere kalabalık olan Hyung-nu kabileleri ayrılarak Çin'in çeşitli yerlerine göç etmişler ve ayrı kabileler haline almışlardır. Dikkate değer iki olay bu noktada anlatılmalı olarak düşünüyorum. Birincisi Çin tarihinin başlangıcı olarak düşündüğümüz Chou Devleti bugünkü bilgilerimiz ışığında bir Türk hanedanı tarafından kurulmuş olması gayet ilgi çekici. Tabii ki o zaman milli şuurun olmadığı bu durumda çok aşikar çünkü Chou Devleti Hyung-nu olarak adlandırdığımız Hunlarla savaş halinde. Hunlar için onlar "Çinli", Chou'lar içinse onlar "barbar". Aslında burada İbn Haldun'un hadari-bedevi (yerleşik-göçebe) mücadelesini görmekteyiz. Dönemin şartları göçebe toplumları yerleşiklerle savaşa itmekte çünkü geçim kaynaklarının büyük çoğunluğunu oluşturan "ganimet" in kaynağı yerleşikler. Aslında beni başka bir nokta cezp etmekte. Chou hanedanı örneği Türklerdeki vatan kavramını başlangıçtan ele alarak nasıl değerlendirmemiz gerektiğini göstermesi açısından önemli. Halkın çoğunluğu başka milletlerden oluşsa da Çin'i vatan olarak bilmiş, savunmuş ve kendilerini onlar gibi bir Çinli olarak düşünmüşlerdir. Vatan kavramının ne kadar mühim olduğunu görebiliyoruz.

Gelelim ikinci misale. Kuzey Çin'de kurulan Tabgaç Devleti. Bilindiği üzere Çin'de en güçlü beşeri din Budizm'dir. Fakat bu dine karşı Türk toplulukları genelde uzak durmaya çalışmış, bu dini kabul edenler de hızlı bir süreçle Çinleşmişlerdir. Tabgaç Devleti bunun üzerine Taoizm'in Çin'de hamisi olmuş hatta bu beşeri oluşumu tekrar düzenleyip sistematik hale getirerek resmi din haline getirmiş, Çin'de yayılmasını teşvik etmiştir. Bu olay aslında Türk karakteri ile ilgili farklı bir fikir çağrıştırmakta.

Tabgaç Devleti'nin Taoizm'i sahiplenmesi gibi, Uygurlar'ın Maniheizm'i sahiplenmesi, sonra Müslüman olan Türk boylarının (özellikle Oğuzlar) İslam'ı sahiplenmesi ve yaymak ve korumak için çabaları. Bu konu ile ilgili Bizans kalelerini (tefur saraylarını) çetin bir şekilde savunan ve Hristiyanlığı savunduğunu düşünen Bulgar Türklerini de bu kategoriye almak mümkün. Konuyu bir tık ileri götürerek Şia mezhebinin destekçisi olan Türkmenleri de düşünebiliriz.

Peki, neden sorusuna ben iki cevap verebiliyorum. Birincisi fitrat. Doğuştan inanç ile ilgili hassasiyetlerin yüksek olması kendilerinin yüce bir amaçla hareket ettiklerine inanmalarını buna bağlayabiliriz. Aynı Çin hükümdarlarında görülen kendini Göğün Oğlu olarak adlandırma Orta Asya'da teşekkül eden Türk devletlerinde de görülmekte. Diğeri ise sahip oldukları Şamanizm öğretisi Avrupa'da bulunan pagan inanca benzemekle beraber bir inanç sistemi olmaktan çok sosyal, metafizik öğelerle dolu bir öğreti. Gitgide göçebelikten sıyrılan yerleşik hayata göz kırpan ve artık sistemli devlet kuran Türk topluluklarının aynı şekilde kendi amaçlarını ilahi bir kuvvetin amaçlarına bağlamak isteğinde olduklarını düşünüyorum. Aynı yaşayış şekillerinde oluşan tekamülün dini hayatlarında da oluşması ile daha önce göçebelik esnasında inandıkları öğretiyi bırakıp yeni tanıştıkları dinlere sıkı sıkıya sarılmış, görüldüğü üzere bazılarını düzenleyerek sistemli hale getirmişlerdir. Kendilerini manevi güç ile birlikte kut hakimiyetini sağlayacağını düşündükleri dinlerinin tebliğcisi olmaktan da çekinmemişlerdir. Bu noktada meşhur seyyah İbn Fazlan'ın Türk kavimleri hakkında yaptığı şu yorum bu tezimi desteklemektedir. İbn Fazlan Türklerin anlamını bilmedikleri halde ve henüz İslam'ı kabul etmedikleri halde karşısında söylediğin şeyleri ("Allah", "Elhamdülillah", "İnşallah" gibi) tekrarladıklarını ve karşısındakinin dinini merakla sorguladıklarını anlatıyor. Güçlü gördükleri toplulukların güçlerinin dini inançlarından geldiklerini düşündüklerini de burada eklemek mümkün. Mesela, Babür Devleti Sultanlarından Ekber Şah'ın yeni bir din kurma hezeyanını bu dürtünün akılsız, sınırı aşmış etkilerinden biri olarak da değerlendirebiliriz.

Yukarıda bahsedilen bu durum daha önce bu inançlara sahip olan medeniyetlerden etkilenmeyi hatta bazen asimile olmayı da beraberinde getirmiştir. Örnek olarak Chou Devleti, Tabgaçlar vb Çin komşu kabilelerin Çinlileşmesi gibi İran (pers) medeniyeti ile karşılaşan Türkmenlerin İranlılaşmalar sonucunu görmekteyiz. Asimile olanların örnekleri yanı sıra sadece kültürel etkileşim içinde bulunan medeniyetlerden etkilenen ve neticesinde kendilerine has münferit bir medeniyet ortaya koyan Türk kabileleri de kayda değer. Afgan ve Hint coğrafyasında Gazneli, İran coğrafyasında Selçukî ve Rum diyarında Osmanlı gayet iyi temsiller.

İşte bu noktada şunu sormak gerekli. Tarihte yer almaya başladığı andan itibaren vatan toprağını kutsal addeden ve kendini buna adayan Türk topluluğu henüz milli şuuru oluşamamasına rağmen kendini bu kutsal görevin hamisi durumuna getirmişken ey kendini Türk olarak tanımlayan gençlik sen kendi çıkarlarını her şeyin önüne koyarak, vatanın muhafazası ve muasır medeniyet seviyesi hatta ötesi için tasalanmayarak kendi ceddine ihanet etmekte. Senin ceddin inancına bu kadar sahip çıkmışken, onun hem koruyucusu hem de tebliğcisi vazifesini üstlenmişken sen inancının gereklerinin bile farkında değilsin. Yaptığın işin, konuştuğun sözün, harcadığın paranın kimin faydasına olduğuna dair fikrinin olmamasının umurunda bile değilsin. Hani hep derler ya cahillik en büyük kötülük, toplum çürütücüsü diye halbuki bilinçli cahillik her şeyden de kötü. Sen bu illetin avucunda kıvranırken nasıl kendini ait olduğunu söylediğin soya kabul ettirebilirsin.

Vesselam...

Mehmet Şahan